

[Christmas Møller.]

ærede Medlem maa for min Skyld bruge den Vending eller en anden, det er fuldkommen ligegyldigt, blot vi er klar over, hvad der skete, nemlig aldeles ikke, som det ærede Medlem Hr. Krag sagde, at nu vilde han ogsaa gerne, i Slutningen af Januar Maaned, have Forligsmandsinstitutionsreglerne lavet om. Det var en utvivlsom Fejl, at man ikke for lang Tid siden havde lavet dem om, og havde gjort det i en rolig Periode; det er ogsaa fuldkommen rigtigt, at det vilde have været gavnligt og heldigt... (Afbrydelse af Krag) — nu behøver det ærede Medlem jo ikke at blive nervøs —, men det var jo ikke det, det drejede sig om i Januar Maanedes sidste Dage, det var jo ikke, om Forligsmandsreglerne kunde laves om. Det havde jeg talt med Regeringen om, det vilde den ikke, for den kunde faa noget mere hos det ærede Medlem, den gik til det ærede Medlem Torsdag den 26. Januar og indledede de fortrolige Forhandlinger.

Hvis det ærede Medlem virkelig havde ønsket et borgerligt Samarbejde, saaledes som han nu paastaar det, saa havde det ærede Medlem jo svaret nej til Forslaget om disse fortrolige Forhandlinger, saa havde det ærede Medlem sagt, at det ønskede han ikke at være med til, medmindre vi var med. Det ærede Medlem kom og spurgte mig, om jeg mente, han skulde tage en Samtale, og jeg sagde naturligvis, at det skulde det ærede Medlem gøre, thi jeg kunde ikke binde ham paa den ene eller den anden Maade. Men der var den Forskel, at i Maj Maaned, da det konservative Folkeparti og Venstre afsluttede et Forlig indbyrdes og derefter gik til Regeringen den 21. Maj, da var der, det ved det ærede Medlem Hr. Krag særdeles vel, meget stærke Ønsker fremme om, at vi skulde have optaget separate Forhandlinger mellem Regeringen og os. Men vi gjorde ikke dette.

Nej, det, der skete i Januar Maaned, og som vi naturligvis ikke kunde forhindre eller sige nej til, det var, at Regeringen optog fortrolige Forhandlinger med det ærede Medlem, at Nøglen til, at disse skulde føre til et Resultat, hurtigt blev Kronensænkning, at det ærede Medlem — saaledes som det var hans Pligt — meddelte mig, at disse Forhandlinger førtes, og at jeg hver eneste Gang sagde, at naar Kronensænkningen skulde være Nøglen, saa var der ingen Mulighed for os for at være med.

Det maa det ærede Medlem Hr. Krag gerne kalde, at vi „har sat os selv udenfor“. Jeg kalder det en eneste Ting, nemlig at det konservative Folkeparti opfyldte Valgdagens Løfte, saaledes som vi havde afgivet det,

medens Regeringspartierne ikke gjorde det, og Venstre ved Lockoutloven, som fastfros Lønningerne et Aar frem i Tiden, ej heller gjorde det; thi det er klart, at Lønniveauet i det private Erhvervsliv med dets Hundreder af Millioner Kroners Udgift er meget mere afgørende og bestemmende for hele den økonomiske Udvikling i Landet end Spørgsmaalet om Statens og Kommunernes Udgifter.

Det ærede Medlem Hr. Krag sagde videre, at han havde ikke mærket noget til noget Samarbejde. Ganske simpelt af den Grund, at de Herrer har afskaffet Rigsdagen og dens normale Maade at arbejde paa! I den Forbindelse kom det ærede Medlem Hr. Krag ind paa nogle Udtalelser fra min Side om det borgerlige Samarbejde, i et Interview, der har staaet i „Politiken“, og det ærede Medlem skildrede — saaledes som jeg ogsaa har set det skildret i Venstrepressen, altsaa urigtigt —, hvorledes jeg i Virkeligheden skulde være en Modstander af det borgerlige Samarbejde i 7 Aar, fra 1922—29 havde jeg gaaet og været en Modstander af det, men foregivet at være en Ven deraf.

Der staaer ikke i dette Interview i „Politiken“, at jeg er en Modstander af det borgerlige Samarbejde. Nej, der staaer i dette Interview — og det har jeg i øvrigt aldrig lagt Skjul paa —, at et Samarbejde mellem to Partier, det maatte foregaa paa en saadan Maade, at det ene Parti ikke bød det andet Parti Vilkaar, under hvilke det ikke politisk kunde leve forstandigt og rime- ligt. Og derfor sagde jeg, at Fejlen ved det borgerlige Samarbejde var ikke at søge i 1926, i, at der ikke da dannedes en Fælles- regering, men den var at søge i 1920, at man ikke allerede den Gang gjorde det, at man ikke allerede da havde et Samarbejde paa den Maade, at noget saadant kunde ske, saaledes som faktisk Radikale og Socialdemokrater havde det under Krigen, havde det i hvert Fald fra 1918, og som de har haft det siden 1929.

Og jeg sagde, at i 1922 begik Konservatismen den afgørende Fejl at tillade Ministeriet Neergaard at gennemføre Grundskylden til Staten imod vore Stemmer, thi hvis der skulde være Mening i et Samarbejde, maatte Meningen være den, at om noget saadant skulde man være enig, ellers maatte man lade et saadant Omraade ligge; det tror jeg ikke, det ærede Medlem Hr. Krag kunde sige saa forfærdelig meget til, hvis han tænker paa, at der virkelig skulde være et Samarbejde.

Men i øvrigt vil jeg sige til det ærede Medlem Hr. Krag, at jeg naturligvis er